

Paris Deklarationen notat

Hvorfor en Paris Deklaration?

Paris Deklaration (PD) blev vedtaget for snart 3 år siden. Målet var at *optimere bistandseffektivitet* ved at gå ind i maskinrummet og ændre på måden vi samarbejder på – med andre donorer og med modtagerlandene – for at mindske eller eliminere uhensigtsmæssighederne. Fokus var 'Results & mutual accountability' og at nå dette via 'harmonisering', 'tilpasning' og 'ejerskab'.

Baggrunden for at fokusere på uhensigtsmæssigheder som var/er at de er så oplagte. Eksempelvis: Der er 40 aktive donorer i Uganda og Uganda har over de sidste 3 år indgået 684 aftaler om støtte med donorer. Det årlige gennemsnit for antal donor-missioner i ulandene er 200. Antallet af betingelser opstillet af donorer når groteske højder når fx regeringen i St Vincent skal overvåge 191 forskellige indikatorer for at bekæmpe hiv/aids!

Til september afholdes det 3. højniveau møde i Accra og en *Accra Agenda for Action* forventes vedtaget. Det er for tidligt at sige hvor ambitiøs den bliver men to temaer bliver centrale: Civilsamfundets rolle og de reviews som er gennemført af en række donorer, herunder Danmark, og af en række modtagerlande.

Civilsamfundet og bistandseffektivitet.

PD er vedtaget uden deltagelse af betydning fra civilsamfundet. PD er i meget høj grad en dagsorden for de institutionelle donorer, både de bilaterale og de multilaterale. PD forholder sig derfor ikke til den *rolle* som civilsamfundet kan og skal spille, og derfor kan PD principperne ikke direkte overføres på civilsamfundet, selv om de kan give inspiration. Dermed ikke være sagt at civilsamfundet (NGO'erne m.fl.) ikke skal forholde sig til bistandseffektivitet. Det siger sig selv at det er forpligtelse for NGO'erne at bruge de betroede midler så effektivt som muligt.

IBIS har i regi af Alliance2015 taget initiativ til en koordineret NGO respons til PD, og siden januar 2007 har der globalt været afholdt en række seminarer og workshops for at informere om PD og for at diskutere hvordan PD er relevant for NGO'erne. Resultatet er at der i Accra bliver en ganske stor deltagelse fra NGO side, både i et selvstændigt møde og som deltagere på den officielle conference. Et centralt tema som NGO'erne vil arbejde for er at 'ejerskab' kvalificeres og bliver til et mål om 'demokratisk ejerskab'.

Det lyder måske som en detalje, men det er mere vigtigt end som så. Det handler grundlæggende om man opfatter demokrati som en begivenhed (et valg) eller som en proces. Demokratiet er i mange ulande spinkelt, og 'good governance' er en central og nødvendig målsætning, hvis ulandene skal bekæmpe fattigdommen. Men demokratier fungerer aldrig perfekt og de gør de ikke af sig selv, hverken hos os selv eller i ulandene. Ulandene har svagere strukturer og en dårligere kapacitet, og misbrug og korruption kan derfor lettere finde sted.

Civilsamfundet kan og bør spille en vigtig rolle for at sikre demokrati som proces og ikke som en begivenhed. Det kræver at der skabes nogle gode rammebetingelser for et levende civilsamfund og at der bliver plads til en række forskellige organisationer og folkelige bevægelser, som kan supplere hinanden og tilsammen sikre et med- og modspil til den til enhver tid siddende regering.

Nogle ulandes regeringer forstår PD princippet om 'ejerskab' som at det er regeringens ejerskab og kun dens. I en række lande er der autoritære styre og regeringer, som ser PD som en mulighed for at lukke

mundten på ubekvem kritik fra civilsamfundet. Der er stadig flere steder krav om en tættere overvågning og et ønske om at kunne bestemme direkte over civilsamfundets organisationer.

Derfor er det vigtigt at Accra kvalificerer ejerskab og at demokratisk ejerskab bliver en fælles målsætning for både modtagerlandet, donoren og civilsamfundet.

Review af DANIDA.

DANIDA har spillet en aktiv rolle i at skubbe PD fremad. DANIDA hører til blandt de 10 donorer som frivilligt bliver review'et med henblik på at vurdere, hvordan det kan gøres bedre.

I 2006 lavede OECD et studie, der viser udgangspunktet for donorerens gennemførelse af PD. DANIDA ligger dårligere end de donorer vi normalt sammenligner os selv med, særligt når det gælder tilpasning til modtagerlandenes systemer. En række indikatorer (10) danner grundlag for denne vurdering, herunder inkludering i modtagerlandets finanslov, koordineret teknisk bistand, anvendelse af modtagerlandets systemer for finansiel administration og for offentlige indkøb, anvendelse af parallelle implementeringsstrukturer, forudsigelighed af bistanden, afbinding af bistanden, koordinerede donor missioner, fælles analysearbejde.

Der er gang i en række tiltag for at forbedre dette, herunder udarbejdelse af fælles landestrategier, flere fælles reviews og forundersøgelser, internationalt samarbejde om udarbejdelse af fælles retningslinier, øget fokus på sektorer og programmer. To modaliteter anvendes relativt lidt af Danmark, dels budgetstøtte, dels sektorbudgetstøtte. Danmark har i maj 2006 vedtaget ti kriterier for at yde budgetstøtte (rimelig regeringsførelse, retsstatsprincipper, ansvarlig korruptionsbekæmpelse, god strategi for fattigdomsbekæmpelse mv.) og disse er fortsat gældende.

PD indeholder en lang række udfordringer for bistanden, både i Danmark og andre donorlande, men processen er vigtig for at bekæmpe de ovenfor skitserede uhensigtsmæssigheder og sikre en så optimal anvendelse af midlerne til fattigdomsbekæmpelse som mulig. *Politisk er det ikke mindst to spørgsmål som er fremtrædende: Sikring mod misbrug uden at kontrollen odelægger muligheden for at arbejde effektivt. Villighed til at opgive egne betingelser for det fælles bedste.*